

Udskriftsdato: søndag den 14. juni 2026

VEJ nr 10384 af 07/12/2022 (Historisk)

Vejledning om ministerens udgifter

Ministerium: Statsministeriet

Journalnummer: Statsmin., sagsnr. 2022-6770

Senere ændringer til forskriften

VEJ nr 9000 af 01/01/2025

Vejledning om ministerens udgifter

1. Udgifter til ministerrepræsentation

Denne vejledning omhandler, hvilke udgifter ministerierne må afholde for ministrene. I forbindelse med den konkrete afholdelse af ministerens udgifter er en række øvrige overvejelser relevante. Det kan f.eks. være overvejelser vedrørende budget- og bevillingsmæssige regler, indkøbsregler, sikkerhedsmæssige overvejelser eller regler for refusion af udgifter til EU-rådsrejser. Emner som disse er ikke omfattet af denne vejledning. Der henvises i stedet til de ressortansvarlige ministerier.

1.1. Generelt om ministerrepræsentation

Ministre er både den øverste administrative chef og den politiske chef for deres respektive ministerområde. Som politisk chef for ministerområdet har ministeren en lang række forskelligartede opgaver og hensyn at varetage, herunder relationer til andre politikere, forhandlingsparter, organisationer mv. og offentligheden i bred forstand.

Der kan derfor ikke på forhånd foretages en afgrænsning af, hvilke udgifter der kan være ministerrelevante og dermed skal afholdes af ministeriet. Der må i stedet løbende foretages en konkret vurdering.

I praksis omfatter ministerrepræsentation møder, besøg, bispisning og/eller gaver med repræsentative formål, der kan henføres til ministeriets virksomhed eller ministerens funktion som minister.

Der findes kun ganske få regler om udgifter til ministerrepræsentation. Den almindelige retningslinje er, at der ikke bør afholdes udgifter, som ikke kan henføres til ministeriets virksomhed eller ministerens funktion som minister. Derudover indeholder regnskabsreglerne enkelte anvisninger på kontering.

Ved repræsentationsudgifter af større omfang eller af ekstraordinær karakter skal der tilvejebringes særskilt hjemmel - enten på finansloven eller ved særskilt forelæggelse for Finansudvalget, jf. Budgetvejledningen, afsnit 2.4.14. Denne regel er fortrinsvis relevant ved store konferencer, internationale møder el.lign. med mange deltagere.

For at sikre en ensartet praksis i ministerierne bør der tages udgangspunkt i nedenstående retningslinjer.

1.2. Administration og dokumentation

Dokumentation af udgifter til repræsentation følger de almindelige regler for udgiftsdokumentation, jf. regnskabsbekendtgørelsens § 27, stk. 2, hvor det fremgår, at: Enhver regnskabsmæssig registrering skal dokumenteres ved bilag, der skal indeholde de oplysninger, der er nødvendige for at dokumentere registreringernes rigtighed. Den nærmere konkretisering heraf bør foretages i departementets regnskabsinstruks og evt. særlige instrukser for ministersekretariatet.

Opfølgningen på ministerens udgifter kan lettes ved, at der konteres på særskilte dimensioner i det lokale regnskabssystem.

Alle bilag skal endvidere være godkendt af en hertil bemyndiget person.

1.3. Gaver

Der er ikke fastsat generelle regler for ministerens indkøb af gaver. Det er overladt til de enkelte ministerier at fastlægge interne retningslinjer og/eller foretage en konkret rimelighedsvurdering.

Nedenfor er nævnt nogle forhold, som kan danne udgangspunkt for ministeriernes interne retningslinjer for afholdelse af udgifter til gaver:

- Formål med gaven: Der kan afholdes udgifter til gaver, når formålet er at pleje ministeriets interesser ved at knytte eller bevare gode forbindelser til ministeriets samarbejdspartnere. Formålet med gaven må ikke være af privat eller partimæssig karakter.
- Anledning til gaven: Der kan gives gaver, når der er en anledning hertil. Det kan f.eks. være i forbindelse med jubilæer, afgang, runde og halvrunde fødselsdage, udenlandske besøg mv. Der bør normalt kun gives én gave på ministeriets vegne. I tilfælde, hvor ministeren og departementschefen deltager i samme reception, og hvor både ministeren og ministeriet har samarbejdsrelationer, kan der gives en gave fra hver.
- Udgiften til gaven: Udgiften til gaven skal afpasses efter repræsentationens karakter. Det anbefales, at gaver som vin, chokolade og blomster ubetinget holdes under den grænse, der gælder for skattefri julegaver fra arbejdsgiveren (900 kr. i 2022) - og gerne lavere. Hvis der gives kunst- eller brugsgenstande (evt. sammen med andre) kan det være begrundet at give gaver af større værdi. Man skal i valg af gave være opmærksom på, at gaver kan være skattepligtige for modtageren, hvis der ikke er tale om "gaver af et mindre omfang". Statsministeren og udenrigsministeren - eller andre ministre der konkret varetager særlige repræsentative funktioner - vil i kraft af deres særlige repræsentative funktioner have en videre adgang til at give gaver.

1.4. Repræsentation ved møder i ministeriet og på restauration mv.

I relation til repræsentation ved møder må der sondres mellem ministerens repræsentative møder, regeringsinterne møder og andre møder (der er ministeriet uvedkommende). Det bør alene være udgifter til ministerens repræsentative møder (samt udgifter til gaver), der henregnes til ministerens repræsentationsudgifter.

Ministerens repræsentative møder er møder, som ministeren holder med eksterne parter, herunder f.eks.:

- besøg fra udlandet
- politiske møder/forhandlinger med ordførere og andre folketingsmedlemmer
- møder med kommunal- og regionalpolitikere
- møder med bestyrelsesmedlemmer i statslige selskaber, selvejende institutioner mv.
- møder med repræsentanter for interesseorganisationer, foreninger mv.
- møder og interview med journalister

De regeringsinterne møder er møder af mere intern karakter som f.eks. regeringsudvalgsmøder, møder med andre ministre, regeringsseminar mv. samt møder med embedsmænd i det ministerielle system.

Andre møder dækker over eksempelvis møder i partiorganer, møder om partiinterne anliggender og private møder.

Der kan uanset mødets karakter serveres almindelig mødeforplejning i form af kaffe, te, vand, kager, frugt og chokolader mv. på ministeriets regning - også i de tilfælde hvor kantinen/leverandøren sender en faktura herfor.

Ved ministerens repræsentative møder kan der ud over almindelig mødeforplejning arrangeres bespisning inden for rimelige priser på ministeriets regning - enten fra ministeriets kantine, fra restauration eller anden leverandør. Tilsvarende gælder ved regeringsinterne møder.

Der kan ikke fastsættes generelle retningslinjer for udgifternes omfang. Det må afpasses ud fra en konkret rimelighedsvurdering - f.eks. på baggrund af anledning og deltagerkreds. Hvor der i forbindelse med valg af restaurant mv. og/eller menu i særlige tilfælde lægges et højt udgiftsniveau anbefales det, at valget begrundes i en notits på sagen. For statsministeren og udenrigsministeren kan særlige forhold gøre sig gældende.

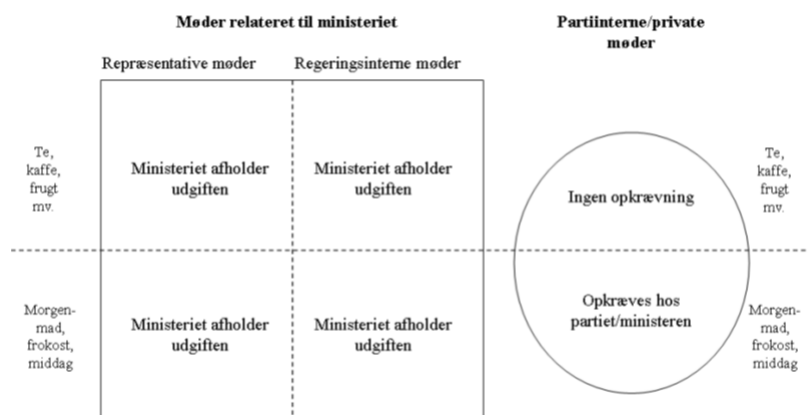
Bilag i tilknytning til ministerens repræsentative møder og regeringsinterne møder skal påføres dato, og enten deltagere eller antal deltagere og deltagerkreds (f.eks. "folketingsmedlemmer", "ministre", "ambassadører", "direktører") på bestillingen.

Ministre har en tæt pakket kalender. Derfor kan møder i partiorganer, som ministeren deltager i på grundlag af sine tillidshverv i partiet, samt møder i udvalg og arbejdsgrupper nedsat af partiet med ministeren som medlem, henlægges til ministeriets lokaler, såfremt det af tidsmæssige grunde ellers ville være vanskeligt for ministeren at deltage.

Der kan til sådanne møder serveres almindelig mødeforplejning uden beregning, jf. ovenfor. Er der derimod tale om større servering eller måltider, herunder sandwich og smørrebrød, bør der sendes en regning til ministerens parti. Udgifter til servering til sådanne møder i partiorganer mv. bør faktureres direkte til partiet fra kantinen eller restauratøren eller andre leverandører, hvis dette er muligt. Såfremt ministeriet af praktiske grunde har lagt ud, skal udgiften viderefaktureres til partiet.

Dokumentationskravene ved møder i partiorganer og partiinterne møder mv., hvor ministeriet afholder udgiften på grundlag af modtagne fakturaer, er de samme, som det der gælder for repræsentative møder og regeringsinterne møder i ministeriet. Dvs., at der på bilagene skal anføres dato og enten deltagere eller antal deltagere og deltagerkreds (f.eks. "folketingsmedlemmer", "ministre", "ambassadører", "direktører") på bestillingen.

Ovenstående betragtninger kan anskueliggøres på følgende måde:

1.5. Procedurer i ministersekretariatet mv.

Ministersekretariatet vil typisk stå for bestilling og evt. indkøb af gaver og mødeforplejning. Der bør generelt ikke udstedes betalingskort til ministre.

Der bør i ministersekretariatet være en procedure, der sikrer, at der tages stilling til, om udgiften er relevant for ministeriet, eller om der er tale om forhold af privat eller partimæssig karakter. Er der tale om privat eller parti-mæssig karakter skal udgiften faktureres til/betales af ministeren eller ministerens parti og er ministeriets regnskab uvedkommende.

Ministersekretariatet bør kvalitetssikre bilagene.

Det bør være ministersekretariatets ansvar at sikre følgende:

- At bestilling af vingaver o. lign. foretages, så det fremgår, hvem der er gavens modtager, og i hvilken anledning den er givet.
- At der af den godkendte faktura/kvittering ved øvrige gaveindkøb fremgår modtager af gaven, dato samt i hvilken anledning, gaven er givet.
- At der på bilag vedrørende bespisning til møder er anført dato og enten deltagere eller antal deltagere og deltagerkreds (f.eks. "folketingsmedlemmer", "ministre", "ambassadører", "direktører") på bestillingen.

Økonomikontoret bør sikre, at der for udgifter, som er relevante for ministeriet, tilrettelægges procedurer, der mest hensigtsmæssigt sikrer kvaliteten af regnskabet og letter arbejdet med opfølgning og eventuelle aktindsigtssager. For at sikre ensartede oplysninger på bilagene til ministerens repræsentationsudgifter bør der udarbejdes standardiserede bestillingssedler. Disse bestillingssedler udarbejdes med felter til udfyldelse, der sikrer indskrivning af de oplysninger, som ifølge ministeriets interne retningslinjer bør fremgå af udgiftsbilagene.

1.6. Ministerens egen kontantkasse

Ministeren kan af praktiske grunde ønske at etablere en kontantkasse i ministersekretariatet, hvori ministeren af egen lomme lægger penge til brug for ministersekretariatet i forbindelse med ministerens eventuelle udgifter af privat karakter.

1.7. Regnskabsmæssig opfølgning på udgifter til ministerrepræsentation

Økonomikontoret bør hver måned sende en budgetopfølgning til ministersekretariatet vedrørende ministerens gave- og repræsentationsforbrug mv. Af de medfølgende posteringslister skal forbruget fremgå, herunder forbruget vedrørende f.eks. taxa, gaver og repræsentation i øvrigt. På grundlag heraf bør der i nødvendigt omfang være en dialog mellem ministersekretariatet og økonomikontoret om eventuelle tvivlsspørgsmål.

2. Retningslinjer for ministres tjenesterejser

En ministerrejse (som skal offentliggøres på åbenhedsordningen) defineres ved, at der er afholdt statslige udgifter til overnatning eller fly, jf. Statsrevisorernes beretning nr. 6/2010 om ministres og kommissionsmedlemmers rejser, s. 7, pkt. 9. Den eneste undtagelse herfra er, når et ministerium betaler for at få transporteret en minister hjem fra ferie o. lign., fordi hvervet som minister kræver dette.

Tjenesterejseaftalen omfatter ikke ministre, men aftalens regler om ansattes tjenesterejser kan anvendes som udgangspunkt ved ministres tjenesterejser.

Der kan i fornødent omfang tages hensyn til de særlige forhold, der gælder for varetagelsen af stillingen som minister - eksempelvis relevant for statsministerens og udenrigsministerens vedkommende - ligesom der konkret eller generelt kan være særlige sikkerhedsmæssige aspekter, der må iagttages under tilrettelæggelsen af en rejse.

I tilfælde hvor denne vejlednings retningslinjer afviges, bør der på forhånd udarbejdes en notits, der begrundes afvigelsen og godkendes af ministeriets administrationschef eller departementschef og journaliseres på sagen.

Princippet i retningslinjerne er, at de merudgifter, ministeren påføres i forbindelse med tjenesterejser, godtgøres.

Merudgifter refunderes mod dokumentation. Hvis dokumentation ikke kan fremskaffes, eller dokumentation er bortkommet, kan udgifter undtagelsesvis refunderes mod ministerens eller ministersekretærens personlige erklæring. Dette kan f.eks. omfatte sædvanemæssige drikkepenge i forbindelse med måltider eller hotelophold.

Som hovedregel må der ikke ske fremmed betaling (sponsorering eller andet) af ministres eller deres ægtefællers rejseudgifter.

2.1 Udgifter til transport

Ministeren kan mod dokumentation få refunderet de merudgifter til transport, som tjenesterejsen har medført.

Udgangspunktet for ministerens flytransport er business-klasse. Der er herved lagt vægt på hensyn til fleksibilitet, tidsforskel til destinationen, muligheden for at arbejde uforstyrret undervejs samt de forpligtelser ministeren har før afrejse og på ankomststedet.

Statsministeren kan som udgangspunkt chartre fly som led i varetagelsen af funktionen som statsminister. Dette følger bl.a. af hensyn til effektiv og fortrolig mødeforberedelse, ønske om fleksibilitet, sikkerhedsmæssige og repræsentative hensyn.

Øvrige ministre kan kun chartre fly, hvis det samlet set vurderes hensigtsmæssigt i den givne situation. Ministerierne - med undtagelse af Statsministeriet - bør ved chartring af fly dokumentere, hvorfor ministerierne charterer fly, herunder de økonomiske overvejelser.

Tjenesterejseaftalen indeholder nærmere regler om anvendelse af rabatordninger mv., som betyder, at tjensterejsen kan blive af længere varighed end tjenstligt nødvendigt, såfremt nettoudgifterne herved bliver mindre. Der er således mulighed for at lade en tjensterejse omfatte en weekend, såfremt rejseudgifter og hoteludgifter samlet bliver mindre herved, og medarbejderen har udtrykt ønske herom. Disse regler kan være vejledende også ved ministres tjensterejser, hvis ministerens kalender i øvrigt giver mulighed for dette.

2.2 Udgifter til måltider o. lign.

På tjensterejser refunderes rimelige merudgifter til måltider o. lign. mod dokumentation. Der ydes ikke time- og dagpenge eller procentgodtgørelse til ministre. Ud over måltidsudgifter kan udgifter til småforbrødsudgifter som f.eks. aviser og kaffe refunderes. For ansattes vedkommende godtgøres disse med time- og dagpenge eller procentgodtgørelse.

2.3 Udgifter til overnatning

Dokumenterede udgifter til hotelværelse eller anden indkvartering refunderes. Ministre (og ministerens delegation) kan ved valg af hotel lægge vægt på rejseformålet, hotellets beliggenhed i forhold til mødet, konferencen mv., hotellets faciliteter såsom mødelokaler, sikkerhedsmæssige hensyn, andre relevante forhold for ministerens aktiviteter og andre vægtige praktiske hensyn. Der kan i øvrigt tages hensyn til de særlige repræsentative forpligtelser, der gælder for ministre.

2.4. Andre tjenstligt begrundede udgifter

Andre nødvendige, tjenstligt begrundede udgifter refunderes mod dokumentation. Det kan f.eks. være udgifter til tjenstlige telefonsamtaler, internetadgang, ekstra tjenstlig bagage o. lign. Det samme gælder udgifter til parkering samt til leje af bil.

2.5. Deltagelse af ministerens partner

Egentlige officielle besøg, hvor det kunne blive aktuelt, at staten også betaler for ministerens partner, vil hyppigst forekomme for statsministeren og udenrigsministeren.

Udgangspunktet er, at ministeriet kan betale for partnerens deltagelse, når denne dermed bidrager til varetagelsen af ministerens repræsentative funktioner. Dette kan f.eks. være tilfældet, når der foreligger en officiel invitation til ministeren plus partner, eller der er et særligt partnerprogram.

Med hensyn til evt. partnerdeltagelse på ministerrejser kan følgende lægges til grund:

1. Officielle besøg

Ved officielle besøg vil partneren ofte være inviteret sammen med ministeren. Denne deltager i givet fald fuldt ud i besøget, evt. med et separat program. Ministeriet afholder udgifterne til transport for hele delegationen inkl. partneren, mens værtslandet typisk afholder udgiften til opholdet.

2. Møder i EU, NATO, FN og andre internationale organisationer

Såfremt der foreligger en invitation til partnerens deltagelse, kan rejsen afvikles, som var det et officielt besøg, herunder med særligt partnerprogram. Ministeriet vil dog i modsætning til officielle besøg ofte selv skulle afholde udgifterne til opholdet.

Der kan være tilfælde, hvor der ikke foreligger en udtrykkelig invitation til partnerens deltagelse, men hvor der i tilknytning til arrangementet er et officielt partnerprogram rettet mod de deltagende ministres partnere. Der vil ikke nødvendigvis i disse situationer være tale om, at værtslandet betaler for partneren. Partneren kan i sådanne tilfælde deltage for ministeriets regning begrundet i partnerens repræsentative funktion og dermed betydningen for ministerens varetagelse af sit embede.

Såfremt partnerdeltagelse finder sted uden invitation, og der ikke foreligger et officielt partnerprogram, betragtes partnerens rejse- og opholdsudgifter som private udgifter. Ministeriet kan selvsagt bistå med det praktiske arrangement. Eventuelle ekstraudgifter til hotelværelse mv. som følge af partnerens deltagelse betales af ministeren privat. Ministersekretariatet bør forud for rejsen sikre sig de nødvendige oplysninger til beregning af eventuelle ekstraudgifter i forbindelse med partnerens deltagelse.

3. Studierejser, arbejdsbesøg o. lign.

Der foreligger som hovedregel ingen invitation til ægtefællen. Evt. partnerdeltagelse som under pkt. 2.

4. Indenrigsrejser

I særlige tilfælde kan ministeriet betale en partners indenlandske rejseudgifter mv., hvis ministeren har repræsentative pligter, og der foreligger en officiel invitation, der inkluderer partneren.

3. Ministrenes anvendelse af ministerbiler, taxikørsel mv.

3.1 Ministrenes anvendelse af ministerbiler

Med hensyn til ministrenes anvendelse af ministerbiler er afgrænsningen af, hvad der er tjenstligt, bredere end på andre områder.

Ministeren er øverste politiske og administrative chef samt ansvarlig over for Folketinget. Ministeren er derfor principielt altid i tjeneste. Derfor kan det i en lang række situationer være nødvendigt, at ministeren råder over ministerbilen, og dermed har gode og sikre transport- og kommunikationsmuligheder.

Det gælder også, hvis ministeren har mindre ærinder i løbet af dagen. Her er det hensigtsmæssigt for varetagelsen af ministerhvervet, at der bruges så lidt tid på transport som muligt, hvorfor ministerbilen hensigtsmæssigt kan anvendes.

Retningslinjerne for anvendelse af ministerbilen er som følger:

- Ministerbiler er tjenestebiler med chauffør. En minister må ikke selv føre bilen.

- Ministerbiler må anvendes til tjenstekørsel. Begrebet tjenstekørsel må dog forstås i videste forstand og omfatter enhver form for kørsel, der ikke har ren privat karakter. Som eksempler på tjenstekørsel kan nævnes kørsel til og fra arbejde (uanset om det er fra ministerens faste bopæl, sommerhus el.lign.), kørsel til ethvert møde og arrangement af tjenstlig eller repræsentativ karakter, samt kørsel der i øvrigt har sam-menhæng med ministerens politiske arbejde, herunder til politiske møder og partiarrangementer.
- En minister har et vist råderum til i særlige tilfælde at anvende ministerbilen i videre omfang. Hvis der f.eks. i forbindelse med forhandlinger eller andre kritiske forløb kan forudses behov for mere omfattende kontakt til ministeren eller evt. hjemkaldelse, kan det helt undtagelsesvist være tjenstligt begrundet at benytte ministerbilen i videre omfang, således at den eksempelvis kan anvendes ved kørsel til og fra en familiefest i weekenden el.lign.
- En minister kan i en valgkamperperiode anvende ministerbilen i samme omfang som på andre tidspunkter.
- En minister kan anvende ministerbilen til småærinder i forbindelse med kørsel til og fra arbejde eller tjenstekørsel i øvrigt, eksempelvis hvis en minister foretager børneafhentning eller indkøb i forbindelse med kørslen i ministerbil til og fra arbejde. En minister kan bruge ministerbilen til praktiske gøremål (læge, tandlæge, frisør, bank mv.), hvis det er begrundet i kalendermæssige hensyn, og hvis det sker på tidspunkter, hvor bil og chauffør i almindelighed er til rådighed.

Ministerbilen kan i særlige tilfælde anvendes i videre omfang, end hvad der følger af ovenstående retningslinjer, hvis dette sker som led i en livvagtsbeskyttelse anvist af PET. Det gælder f.eks. for statsministeren.

Kørsel i ministerbilen inden for de ovennævnte retningslinjer anses for omfattet af reglerne i ligningslovens § 9C, stk. 7, jf. stk. 8, hvilket indebærer, at ministeren ikke beskattes af den pågældende kørsel, forudsat der ikke tages befordringsfradrag.

En minister kan ikke modtage kørselsgodtgørelse for anvendelse af privat bil til tjenstlige formål som erstatning for anvendelse af ministerbilen.

3.2 Specielt om kørsel med ægtefæller mv.

Der gælder tilsvarende retningslinjer for kørsel af ministerens partner i ministerbilen uden ministeren som for afholdelse af udgifter forbundet med partnerens deltagelse i indenrigsrejser, jf. afsnit 2.5 pkt. 4.

En minister kan således lade sin partner hente i ministerbilen, når dennes tilstedeværelse bidrager til ministerens varetagelse af repræsentative funktioner, og der foreligger en officiel invitation med partnerdeltagelse - f.eks. til en særlig statsbegivenhed, premiereforestillinger el.lign.

Det samme gælder ministerens børn i det omfang, at invitationen også omfatter dem.

3.3 Taxakørsel mv.

En minister bør som udgangspunkt anvende sin ministerbil. Taxakørsel kan af praktiske, økonomiske og tidsmæssige årsager dog være et alternativ til kørsel i ministerbil, f.eks. ved uforudsete kørselsbehov eller når chaufføren har fri og der ikke kan skaffes en reservechauffør.

Der kan også være tale om, at ministeren som led i transporten til og fra arbejde mv. (uanset om det er fra ministerens faste bopæl, sommerhus el.lign.) af praktiske grunde anvender andre transportmidler end ministerbilen (f.eks. fly, tog, færge mv.) og i den forbindelse anvender taxakørsel.

3.4 Hotelovernatning i stedet for hjemtransport

Hvis ministeren har lang transporttid, og der i visse situationer er så kort tid mellem aftenens aftaler og morgenmøder, at der ikke er rimelig tid til søvn og eventuel mødeforberedelse, kan ministeren indlogeres på hotel, frem for hjemtransport i ministerbilen. Dette kan også ud fra en konkret vurdering af omstændighederne, heriblandt en rimelighedsvurdering af udgifterne, omfatte hotelovernatning i stedet for hjemtransport fra partiarrangementer - f.eks. hvis partiarrangementet ikke omfatter overnatning for deltagerne. Udgifter til hotelovernatning dækkes dog ikke under valgkampe medmindre det er i tilknytning til opgaver, som ministeren fortsat nødvendigvis vil skulle udøve som minister.

3.5. Øvrig transport, herunder hjemtransport til provinsen og transport i forbindelse med politiske møder og partiarrangementer

Hvis ministerbilen ikke anvendes, dækkes ministerens transport mellem bopæl og arbejde samt i forbindelse med deltagelse i politiske møder og partiarrangementer i form af fly- og togrejser mellem landsdele og accessorisk taxakørsel til og fra lufthavn, banegård mv. Dette gælder også under valgkampe.

I tilknytning hertil bemærkes, at ministre - under iagttagelse af gældende beskatningsregler - gerne må modtage og anvende frikort til befordring med offentlige transportmidler.

Det skal understreges, at det i almindelighed er mest hensigtsmæssigt, at ministre i deres virke anvender ministerbilen som det primære transportmiddel.

Note: De budget- og regnskabsmæssige regler henhører under Finansministeriet. Eventuelle spørgsmål vedrørende afholdelse af udgifter mv. skal derfor rettes til Finansministeriet.

Statsministeriet, den 7. december 2022